

Republikánská strana má problém se zahraniční politikou

NI nationalinterest.org/feature/republican-party-has-foreign-policy-problem-206357

29. března 2023

Pokud prezident Donald Trump během svých čtyř let v úřadu něčeho dosáhl, pak je to to, že porušil dříve existující americký zahraničně politický konsenzus tím, že zvrátil dříve zažitá přesvědčení týkající se Číny, arabsko-izraelských vztahů, evropské závislosti na ruské energii a dalších. I když mnozí mohou odsuzovat konkrétní detaily politik a změn jeho administrativy a hádat se o ně, nikdo nezpochybňuje, že jeho funkční období přineslo do americké zahraniční politiky výrazné změny.

Navzdory Trumpovu odkazu a novým příležitostem, které vytvořil pro změnu v americké zahraniční politice, nyní Republikánská strana vstupuje do prezidentské sezóny v USA s významným problémem: slabým zahraničněpolitickým programem.

To vedlo k určitému zmatenému škrábání na hlavě. Posledních několik let bylo svědkem hodně energické diskuse o budoucnosti konzervativní a republikánské zahraniční politiky, ale relativně málo, pokud jde o konkrétní návrhy. Nejnovějším příkladem je esej v Foreign Affairs, kterou napsal Dan Caldwell, nový (ish) viceprezident Centra pro obnovu Ameriky. Caldwell ve své eseji přesvědčivě vysvětluje, proč by republikáni měli přijmout zdrženlivější zahraniční politiku. Správně poznamenává tvrdá

„ekonomická, vojenská a politická omezení“, kterým Spojené státy čelí, a celkem rozumně navrhuje, aby tvůrci politik provedli nezbytné úpravy, s několika širokými doporučeními, která stojí za zvážení.

Přesto tyto typy článků a diskuse, které podněcují, míjí smysl. Problém, kterému republikáni čelí, *nespočívá* v určení, jakým souborem zásad nebo hodnot by se měla řídit zahraniční politika USA: tato otázka byla ve většině republikánských kruzích víceméně intelektuálně vyřešena ve prospěch zdrženlivosti. I zahraničněpolitické elity, které nesouhlasí, musí fungovat v prostředí, kde je veřejné mínění velmi nakloněno zdrženlivým názorům; kandidovat na vyšší úřad bez schvalování takových pozic je stále obtížnější. Navíc je pravděpodobné, že zdrženlivě orientované politiky se stanou šířeji přijímány teprve tehdy, až se tvůrci politik vypořádají s realitou, že země *čelí* skutečným omezením uprostřed měnícího se globálního geopolitického kontextu.

Skutečným problémem je spíše to, že republikáni nejsou schopni formulovat, obhajovat a realizovat *konkrétní* politiku kvůli politickým a ideologickým omezením.

Americká zahraniční politika má frakce...

Pochopení současné neschopnosti republikánů vyžaduje ponořit se do rozvíjející se frakční politiky jak v rámci Republikánské strany, tak v rámci širšího establishmentu americké zahraniční politiky. Majda Ruge a Jeremy Shapiro, experti z Evropské rady pro zahraniční vztahy, minulý rok navrhli vhodný rámec, který docela dobře funguje, popisující tři „kmeny“, které se objevily v rámci konzervativní zahraniční politiky. Vypůjčím si některé, ale ne všechny, jejich terminologii – začnu tím, že tyto skupiny jsou více frakcemi než kmeny, protože jsou méně soudržné ve své loajalitě a soudržnosti, než by naznačovalo slovo „kmen“.

V každém případě existují tři primární frakce v konzervativní zahraniční politice USA: *Primacisté*, *Pragmatici* a *Restrainers*.

Primaciisté, jak jejich název napovídá, věří v primát amerického vojenského, diplomatického a ekonomického vedení a věří, že takový by měl být celosvětově udržován. Odmítají – nebo alespoň zpochybňují – myšlenku, že Spojeným státům chybí potřebné zdroje pro udržení tohoto zahraničněpolitického postoje, a často obhajují silnou angažovanost v zahraničí ve všech formách.

Naproti tomu zastánci omezení zastávají opačný názor: věří v uplatňování zdrženlivosti, zejména vojenské, při vedení zahraničních záležitostí a že Američanům lépe poslouží, když se zaměří na domácí priority. Omezovači věří, že Amerika by měla jít příkladem, spíše než prostřednictvím přímého vedení, a že vzhledem k omezeným zdrojům a schopnostem by silná zahraniční angažovanost měla být vyhrazena pouze tehdy, když jsou v sázce nejdůležitější národní zájmy – což je kategorizace, která je podle nich často zneužívané primisty, kteří mají tendenci vše klasifikovat jako významný národní zájem.

Mezi nimi jsou pragmatici. Shapiro a Ruge místo toho používají termín „upřednostňovači“, i když s jeho používáním nesouhlasím na základě toho, že tento termín implikuje shodu s primacisty o americkém vedení, ale nesouhlas s jeho zaměřením. Pragmatici nejsou nutně oddáni této představě o prvenství USA – souhlasí s tím, že má významné výhody a může být silou „dobrá“, ale jsou si vědomi jeho materiálních nákladů a nákladů na pověst. Stejně jako Restrainers i pragmatici poznamenávají, že americké zdroje – a tím i možnosti zahraniční politiky USA – jsou omezené, ale nezastávají názor, že by to mělo bránit Spojeným státům v aktivním angažmá v zahraničí. Věřící, že existuje přísná hierarchie národních zájmů USA a že každé záležitosti by se měla věnovat pozornost a zdroje, které si zaslouží.

...a podfrakce

Co však v rámci Ruge a Shapira postrádá, je to, že uvnitř těchto frakcí jsou různé soupeřící *podfrakce*, z nichž každá má svůj vlastní program a soubor přesvědčení. Oba spolupracují a soutěží jak s dílčími frakcemi, tak bez jejich příslušných frakcí o politický kapitál, zdroje a moc určující politiku. Právě *zde* se začíná objevovat problém Republikánské strany.

Rád bych poznamenal, že následující seznam dílčích frakcí není ani vyčerpávající, ani směrodatný – nepochybuji, že by se dalo vymyslet a popsat více a že mnozí budou debatovat o různých aspektech mé kategorizace. I když takovou debatu vítám, chtěl bych jen poznamenat, že v současnosti je mým záměrem pouze pomoci čtenářům ilustrovat dynamiku, kterou hraje zahraniční politika USA.

Například v táboru Primacistů jsou *neokonzervativci*, *neoliberálové* a *hegemonisté*. *Neokonzervativci* věří v použití vojenské síly a intervencionismu k šíření liberální demokracie a amerických hodnot po celém světě. Úzce svázáni, ale ne nutně stejní, jsou *neoliberálové*, kteří jsou více ekonomicky orientovaní a podporují šíření kapitalismu volného trhu a snižování překážek volného toku kapitálu. *Hegemonisté*, ve srovnání s neokonzervativci, mají spíše defenzivní povahu; pevně věří v výhody nadřazenosti USA (jak pro zemi, tak pro svět jako celek), a možná dokonce, že je to síla dobra, ale nezastávají názor, že obrana takového prvenství vyžaduje aktivní šíření amerických *hodnot* silou zbraně.

Omezovače jsou rozmanitější. Na politické pravici *paleokonzervativci* výrazně čerpají z tradičních konzervativních hodnot a obhajují neintervenci zahraniční politiku. Méně zaujatí jsou *multipolaristé*, kteří jak z praktické nutnosti akceptují, tak obhajují přechod od Amerikou vedeného unipolárního mezinárodního řádu k multipolárnímu – a to začíná uplatňováním zdrženlivosti v zahraniční politice. A konečně, jako malá, ale velmi reálná (a kontroverzní) menšina jsou *neoizolacionisté*, kteří stojí za

to, aby se vyhýbali mezinárodním zapletením a zaměřovali se na domácí problémy, zatímco jsou proti zapojení do zahraničních konfliktů nebo aliancí, včetně NATO.

Pragmatici jsou ze své podstaty možná nejvíce technicky orientovaní (v širším smyslu chápání) z celé partie. Z tohoto důvodu se vnitropragmatické debaty soustředí spíše na *to, jak* by se k otázkám zahraniční politiky mělo přistupovat prakticky, než na debatu o základních principech a hodnotách. *Prioritizátoři obrany* se například zaměřují na řešení nejvyššího druhu národních zájmů – strategických zájmů – z vojenské perspektivy. Méně bojovní jsou *národní vývojáři* : oddaní Hamiltonovci kteří přistupují k problémům z ekonomické perspektivy a pevně věří, že úvahy o národní ekonomice a národním průmyslu by měly tvořit skutečný základ zahraničněpolitického rozhodování. Koneckonců, národ nemůže vést válku, pokud nedokáže vyrobit ani potřebný hardware a munici, což zase vyžaduje nejrůznější dodavatelské řetězce a průmyslové kapacity. *Diplomaté* mezitím přistupují k problémům z diplomatické perspektivy a zastávají názor, že pro dosažení cílů zahraniční politiky USA lze udělat mnohem více prostřednictvím sdílení zátěže a přenesení odpovědnosti na americké spojence a partnery – a že zahraniční politická komunita USA generál, od diplomatického sboru až po zpravodajskou komunitu, špatně rozumí tomu, co se vlastně děje v zahraničí.

Tato různá uskupení si nejsou rovná, pokud jde o velikost, politickou sílu a vliv. Když zohledníte jejich různorodé zájmy a agendy, člověk může začít chápat, jak se spolupráce a konkurence, jak uvnitř, tak vně, stávají nezbytností. To vede k neustálému politikaření, protože každá podfrakce se snaží vytvořit koalici s podobně smýšlejícími skupinami v té či oné otázce. To však také vytváří potenciál neúspěchu, což je to, co Republikánská strana možná právě teď zažívá.

Revoluce NatCon a její nespokojení

Posledních třicet let zahraniční politice Republikánské strany dominovali primátoři, zejména neokonzervativci a neoliberálové. Omezovatelé udržovali stálou opozici vůči tomuto stavu věcí – zejména paleokonzervativci. Trumpovo zvolení a prezidentství rozbily nadvládu establishmentu Republikánské strany nad politikou, přičemž primátoři (neokonzervativci a neoliberálové) byli specificky zaměřeni pro svou vinu při obhajobě válek v Afghánistánu a Iráku, mezi jinými ničivými a drahými zahraničními intervencemi, geoekonomickou a obchodní politikou a tak dále.

Politické hnutí, které Trump zplodil, hnutí National Conservatism (NatCon), hraje dlouhou hru a snaží se převzít vládu GOP a její různé instituce. Již dosáhla měřitelného pokroku, pomáhá při volbě nových zákonodárců a ovlivňuje ty, kdo sedí. I když se zdá, že hnutí splývá na svých domácích politických předpisech, zahraniční politika zůstává zmatená. Má to pět důvodů a všechny souvisí s dynamikou frakcí.

Za prvé, mezi různými dílčími frakcemi panuje ostrý neshoda ohledně *toho, jaká* by měla být bezprostřední priorita americké zahraniční politiky. Paleokonzervativci a další uskupení zaměřená na kulturní válku si vytvořili dominantní postavení v hnutí NatCon a tvrdí, že řešení domácích kulturních problémů, zejména hnutí „probuzení“, by mělo být nanejvýš důležité. Tvrdí, že orientace Ameriky na primacistickou zahraniční politiku je významně ovlivněna (ne-li zcela určena) liberální ideologií. Zásadní přeorientování zahraniční politiky USA směrem k větší zdrženlivosti tedy vyžaduje zaměřit se na boj proti kulturní válce doma.